

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туроперейтинг

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного
бізнесу

Протокол № 1 від 14.08.2020 р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ППН 17 Туроперейтинг Нормативна частина Цикл професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Віндюк А.В., д.п.н., професор, професор кафедри ТГРБ
Контактна інформація викладача	7698403, телефон викладача: 0973572814 E-mail викладача vindykktgg@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Кількість годин - 90, кредитів - 3 кредити ЕКТС, розподіл годин: лекції - 10, практичні - 22, самостійна робота - 53, індивідуальні завдання - 5, вид контролю - екзамен
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити навчальної дисципліни.	
Дисципліна: Технологія готельної справи	
Теми:	
Дисципліна: Технологія туристичної діяльності.	
Теми:	
Постреквізити навчальної дисципліни:	
Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Туроперейтинг» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання:	
<ul style="list-style-type: none"> - Маркетинг в туризмі - Рекреалогія та санаторно-курортне лікування - Виробнича практика - Економіка підприємства - Бухгалтерський облік, фінанси, грошовий обіг та аудит турпідприємств - Ціноутворення в туризмі - Економіка праці і соціально-трудова відносини - Туристські формальності - Спеціалізований туризм - Культурний сервіс і туризм - Правове регулювання туристичної діяльності - Ризики та економічна безпека турфірм - Управління персоналом туристичного підприємства - Психологія управління 	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Туроперейтинг - це діяльність у сфері туризму, спрямована на формування комплексного туристичного продукту та оптимізацію умов його споживання шляхом розробки пакету програм та обслуговування по маршруту зарубіжних і внутрішніх туристів, є формою туристичного бізнесу.</p> <p>Сучасний туроперейтинг передбачає: - маршрутизацію та сервісно-анімаційне; - нормативно-правове, документальне; - фінансово-комерційне та інформаційно-маркетингове забезпечення турпродукту.</p> <p>Загальні компетенції:</p> <p>Здатність діяти соціально відповідально та свідомо до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у туристичній сфері.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із використанням</p>	

новітніх інформаційних технологій.

Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій, усну і письмову комунікацію професійного спрямування рідною та іноземною мовами.

Здатність професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів та оцінки туристичного потенціалу країн і регіонів на предмет розвитку спеціальних видів туризму

Спеціальні компетенції:

Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

Результати навчання:

Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

набуття знань та системного мислення щодо організації туроператорського бізнесу, праксеологічних навичок взаємодії суб'єктів туристичного ринку з метою створення якісного турпаketу, схеми його просування та реалізації; оволодіння правилами формування програм туристичного обслуговування, документального забезпечення процесів створення, комплектування, реалізації турів та планових турпаketів; організації обслуговування туристів.

5. Завдання вивчення дисципліни

Методичні – викласти теоретичні основи та методологічні особливості формування паketних та індивідуальних програм туристичного обслуговування з використанням ресурсного потенціалу дестинації, (регіону, району, країни).

Пізнавальні – сформувані уявлення про сучасний стан розвитку туроперейтингу. Викласти основи взаємодії між всіма учасниками туристичного ринку. Ознайомити з нормативно-правовим забезпеченням співпраці.

Практичні – формувати практичні навички з моделювання програм туристичного обслуговування за різною метою подорожей, типом клієнтури, наявних туристичних атракцій та визначення мотивації подорожей та удосконалення процесів надання туристичних та паратуристичних послуг в паketних турах, тощо.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Технологія туроперейтингу та турпроекткування.

Тема 1. Основи туроперейтингу. Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі.

Характеристика основних понять як об'єктів вивчення дисципліни. Етапи розвитку туроперейтингу. Поняття «туроперейтинг» та види діяльності туроператора. Предмет діяльності туроператора. Профіль роботи туроператора. Схема організації роботи туроператора по розробці і реалізації туристського продукту. Класифікація та види туроператорів. Основні типи туроператорів. Оператори масового ринку. Оператори спеціалізовані: на певному продукті/послуді і сегменті ринку. Туризм спеціального інтересу і певного місця призначення. Місцеві туроператори. Організація турів для внутрішнього туризму. Виїзні (ініціативні) туроператори. Рецептні туроператори. Функції туроператорів та турагентів. Схеми реалізації та просування туристичного продукту.

Організація туроператорського та турагентського бізнесу: нормативно-правові вимоги. Вимоги щодо ліцензування туроператорської діяльності. Види та форми агентської роботи. Класифікація турагентів. Види агентів. Агентські мережі. Власні бюро продажів туроператора та їх головні функції. Види ринкових каналів просування туристичного продукту. Формування збутової мережі туроператорів. Формування збутової мережі. Канали просування і реалізації турпродукту. Форми організації збуту туристського продукту. Роль турагентств в турбізнесі.

Тема 2. Типологія створення туристичного продукту та формування його асортименту. Правила формування програм перебування туристів.

Зміст робіт з турпроекування. Характеристика асортименту послуг туристичної фірми. Асортимент послуг туроператорів. Диференціація пропозицій туроператора. Відбір географії подорожей та сегментування на різних туристичних ринках. Мотивація подорожі та формування пакетів послуг. Алгоритм розроблення програми обслуговування. Планування туристичних подорожей. Схеми роботи ту оператора по реалізації та організації турів. Програма туристичного обслуговування.

Принципи створення та умови виконання програм перебування туристів. Умови і принципи розробки туру. Правила розроблення програм перебування туристів. Технологічні документи і правила їх оформлення. Перелік робіт по створенню туристичної пропозиції фірми. Фактори, які впливають на структуру туру та комплектацію програм перебування туристів. Особливості складання програм перебування для різних типів туристів.

Тема 3. Організація обслуговування клієнтів в туристичному агентстві.

Шкала потреб клієнтів та формування психологічного портрету потенційних туристів. Основні фактори, що впливають на поведінку покупців. Форми та стилі обслуговування клієнтів. Культура обслуговування та основні правила прийому клієнтів.

Змістовий модуль 2. Прикладний туроперейтинг.

Тема 4. Рецептний туроперейтинг. Ініціативний туроперейтинг.

Поняття та зміст рецептного туроперейтингу. Ресурси рецептного туроперейтингу. Туристичні ресурси рецептного туроперейтингу в Україні. Формуванні взаємовідносин з продуцентами (підприємствами-виробниками) туристичних послуг. Форми і співпраці рецептних туроператорів з продуцентами туристичних послуг. Формування каталогу пропозицій рецептного туроператора. Особливості формування програм прийому та організації відпочинку іноземних туристів. Особливості організації та надання додаткових послуг рецептних туроператорів.

Оцінка туристичного ринку країни-партнера. Етапи дослідження: загальна характеристика стану внутрішнього ринку країни, ступінь інтегрованості ринку, стан та рівень доступності туристсько-екскурсійних ресурсів, стан та рівень розвитку сфери гостинності, територіальна організація ринку пропозиції, аналіз запропонованого турпродукту, оцінка туристичного процесу, стан двосторонніх відносин та туристичні формальності. Мета та критерії оцінювання туристичного ринку закордонної країни. Туристичний пакет як найпопулярніша форма продажу турпродукту. Формування каталогу пропозицій інклюзив та пекідж-турів, турів-каскадів. Формування каталогу пропозицій ініціативного туроператора.

Тема 5. Організація туристичних подорожей туроператором.

Організація співпраці між туроператорами. Робота міжнародного туроператора з організації пакетних пропозицій та індивідуальних турів. Особливості оформлення міжнародних договорів (контрактів) між туроператорами та представниками-рецепціоністами (транспортним підприємством, закладами готельного господарства та ін.). Типова форму (зміст) договору (угоди) про співробітництво. Особливості договору чартеру (фрахту). М'який та твердий блок. Права та обов'язки сторін.

Процес бронювання послуг. Порядок бронювання в режимі оїїпе. Особливості доступу, пошуку, підбору та реалізації пакетних турів на основі агентського договору. Суть і значення якості туристських послуг. Споживчі властивості і споживчі параметри туристських послуг. Критерії оцінки та оцінювання якості послуг.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1	Основи туроперейтингу. Туроперейтинг та агентський	Лекція	2

	бізнес в туризмі		
	Основи туropolерейтингу.	Практичне	2
2	Туropolерейтинг та агентський бізнес в туризмі	Практичне	2
3	Типологія створення туристичного продукту та формування його асортименту. Правила формування програм перебування туристів	Лекція	2
	Типологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.	Практичне	2
4	Правила формування програм перебування туристів	Практичне	2
5	Організація обслуговування клієнтів в туристичному агентстві	Лекція	2
	Організація обслуговування клієнтів в туристичному агентстві	Практичне	2
6	Організація обслуговування клієнтів в туристичному агентстві	Практичне	2
7	Рецептивний туropolерейтинг. Ініціативний туropolерейтинг	Лекція	2
	Рецептивний туropolерейтинг.	Практичне	2
8	Ініціативний туropolерейтинг	Практичне	2
9	Організація туристичних подорожей туropolератором	Лекція	2
	Організація туристичних подорожей туropolератором	Практичне	2
10	Організація туристичних подорожей туropolератором	Практичне	2
11	Організація туристичних подорожей туropolератором	Практичне	2
12	Підсумковий модульний контроль	ПК Екзамен	2

8. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
3. Систематична підготовка до лабораторних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
4. Самостійна підготовка до модульного контролю та екзамену.

У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує: - опитування студентів під час лабораторних занять, перевірку робочих конспектів; - залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань; - проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до екзамену, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (міжнародних нормативно-правових актів, Конституції України, законів, наказів, інструкцій міністерств та інших нормативно-правових документів) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Питання	Діяльність студентів	Термін виконання
Тема 1. Основи туropolерейтингу. Туropolерейтинг та агентський бізнес в туризмі.		

<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних понять як об'єктів вивчення дисципліни. 2. Етапи розвитку туроперейтингу. 3. Поняття «туроперейтинг» та види діяльності туроператора. 4. Предмет діяльності туроператора. 5. Профіль роботи туроператора. 6. Схема організації роботи туроператора по розробці і реалізації туристського продукту. 7. Класифікація та види туроператорів. 8. Основні типи туроператорів. 9. Оператори масового ринку. 10. Оператори спеціалізовані: на певному продукті/послугі і сегменті ринку. 11. Туризм спеціального інтересу і певного місця призначення. 12. Місцеві туроператори. 13. Організація турів для внутрішнього туризму. 14. Виїзні (ініціативні) туроператори. 15. Рецептивні туроператори. 16. Функції туроператорів та турагентів. 17. Схеми реалізації та просування туристичного продукту. 18. Методи збуту туристичного продукту. 19. Канали просування і реалізації турпродукту. 20. Роль турагентств в турбізнесі. 	<p>Конспект теми, реферат, усна доповідь. Глосарій.</p>	<p>Лютий 10 годин</p>
<p>Тема 2. Типологія створення туристичного продукту та формування його асортименту. Правила формування програм перебування туристів</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика асортименту послуг туристичної фірми. 2. Асортимент послуг туроператорів. 3. Відбір географії подорожей та сегментування на різних туристичних ринках. 4. Мотивація подорожі та формування пакетів послуг. 5. Алгоритм розроблення програми обслуговування. 6. Планування туристичних подорожей. 7. Схеми роботи ту оператора по реалізації та організації турів. 8. Програма туристичного обслуговування. 9. Основні етапи розробки туристичного продукту. 10. Види програм обслуговування: рекреаційна, курортна, пізнавальна; спортивна, освітня; ділова і ін. 11. Розроблення туру та калькулювання його вартості. 12. Принципи створення та умови виконання програм перебування туристів. 13. Умови і принципи розробки туру. 14. Правила розроблення програм перебування туристів. 15. Особливості складання програм перебування для різних типів туристів. 	<p>Конспект теми, реферат, усна доповідь. Розробка туру. Розрахунок вартості, рентабельності туру.</p>	<p>Лютий 10 годин</p>
<p>Тема 3. Організація обслуговування клієнтів в туристичному агентстві</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Шкала потреб клієнтів та формування психологічного портрету потенційних туристів. 2. Основні фактори, що впливають на поведінку покупців. 3. Форми та стилі обслуговування клієнтів. 4. Культура обслуговування та основні правила прийому клієнтів 	<p>Повторення та обговорення теоретичного матеріалу з даної теми. Глосарій..</p>	<p>Березень 10 годин</p>

Тема 4. Рецептивний туropolерейтинг. Ініціативний туropolерейтинг		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та зміст рецептивного туropolерейтингу. 2. Ресурси рецептивного туropolерейтингу. 3. Туристичні ресурси рецептивного туropolерейтингу в Україні. 4. Формуванні взаємовідносин з продуцентами (підприємствами-виробниками) туристичних послуг. 5. Організації відпочинку іноземних туристів. Особливості організації та надання додаткових послуг рецептивних туropolераторів. 6. Оцінка туристичного ринку країни-партнера. 7. Етапи дослідження: загальна характеристика стану внутрішнього ринку країни, ступінь інтегрованості ринку, стан та рівень доступності туристсько-екскурсійних ресурсів, стан та рівень розвитку сфери гостинності, територіальна організація ринку пропозиції, аналіз запропонованого турпродукту, оцінка туристичного процесу, стан двосторонніх відносин та туристичні формальності. 8. Мета та критерії оцінювання туристичного ринку закордонної країни. 9. Туристичний пакет як найпопулярніша форма продажу турпродукту. 10. Формування каталогу пропозицій інклюзив та пекідж-турів, турів-каскадів. 11. Формування каталогу пропозицій ініціативного туropolератора 	<p>Повторення та обговорення теоретичного матеріалу з даної теми.</p> <p>Доповідь на обрану тему.</p> <p>Розробка реклами турпродукта.</p>	<p>Березень 12 годин</p>
Тема 5. Організація туристичних подорожей туropolератором		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація співпраці між туropolераторами. 2. Робота міжнародного туropolератора з організації пакетних пропозицій та індивідуальних турів. 3. Особливості оформлення міжнародних договорів (контрактів) між туropolераторами та представниками-рецепціоністами (транспортним підприємством, закладами готельного господарства та ін.). 4. Типова форму (зміст) договору (угоди) про співробітництво. 5. Особливості договору чартеру (фрахту). М'який та твердий блок. Права та обов'язки сторін. 6. Процес бронювання послуг. 7. Порядок бронювання в режимі онлайн. Особливості доступу, пошуку, підбору та реалізації пакетних турів на основі агентського договору. 8. Суть і значення якості туристських послуг. 9. Споживчі властивості і споживчі параметри туристських послуг. Критерії оцінки та оцінювання якості послуг. 	<p>Повторення та обговорення теоретичного матеріалу з даної теми.</p> <p>Заповнення: договорів на туристичне обслуговування, заявки на бронювання.</p>	<p>Квітень 12 годин</p>
Індивідуальні завдання		
<p>Виконання індивідуального завдання для студентів денної форми навчання полягає в наступному. Кожен модуль містить індивідуальне завдання. Модуль 1 – завдання 1-15, модуль 2 – завдання 16-30. Індивідуальне завдання виконується у вигляді реферату за наступними варіантами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шкала потреб клієнтів та формування психологічного портрету потенційних туристів. 2. Основні фактори, що впливають на поведінку покупців. 3. Форми та стилі обслуговування клієнтів. 4. Культура обслуговування та основні правила прийому клієнтів. 		

5. Формування комунікаційних навичок менеджера з продажів туристичної фірми у спілкуванні з клієнтами.
6. Формування банку даних постійних клієнтів туристичної фірми.
7. Професійна етика та культура обслуговування клієнтів.
8. Професійні стандарти працівників туристичної фірми.
9. Нівелювання комунікативних бар'єрів у спілкуванні з клієнтами.
10. Організація обслуговування клієнтів в туристичному агентстві
11. Організація співпраці між туроператорами.
12. Робота міжнародного туроператора з організації пакетних пропозицій та індивідуальних турів.
13. Особливості оформлення міжнародних договорів (контрактів) між туроператорами та представниками-рецепціоністами (транспортним підприємством, закладами готельного господарства та ін.). Типова форму (зміст) договору (угоди) про співробітництво.
14. Особливості договору чартеру (фрахту). М'який та твердий блок. Права та обов'язки сторін, обмеження та права туроператора.
15. Процес бронювання послуг транспортних, екскурсійних підприємств. Наземне обслуговування.
16. Процедура бронювання пакетних турів.
17. Правила оформлення замовлень на комплексне туристичне обслуговування.
18. Процеси замовлення послуг підприємств ресторанного господарства та узгодження меню.
19. Основні види автоматизованих систем бронювання та резервування в туризмі.
20. Порядок бронювання через Інтернет. Підтвердження факту купівлі-продажу та форми оплати замовлених послуг.
21. Порядок бронювання в режимі онлайн. Особливості доступу, пошуку, підбору та реалізації пакетних турів на основі агентського договору.
22. Своєчасна та несвоєчасна ануляція туристичних послуг. Правила деад-ііпе.
23. Компенсація та штрафні санкції в разі несвоєчасної ануляції.
24. Види та форми розрахунків за туробслуговування. Взаємозалік та бартерні відносини в туризмі.
25. Обов'язки представника туристичної компанії за кордоном та його повноваження.
26. Суть і значення якості туристських послуг.
27. Споживчі властивості і споживчі параметри туристських послуг.
28. Критерії оцінки та оцінювання якості послуг.
29. Якісна характеристика пакетного туру та параметри оцінювання відповідності замовлених і наданих турпослуг.
30. Експертна оцінка оптимального обслуговування туристів під час подорожі.

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
 - відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор **884-981-5242** (один раз на 2 тижні);
 - листування за допомогою електронної пошти vindykktgg@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня);
 - відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;

– підсумковий (екзамен).

Критерії поточної оцінки знань студентів

Робота на практичних заняттях

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань.

Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Критерії оцінювання знань студентів на практичних заняттях

Бали	Критерії
5	Студент правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методiku, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосування понятійного апарату, формул, класифікацій. при цьому показує високі знання не тільки навчальних посібників, а і інших джерел, проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
4	Студент дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
3	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
2	Студент частково володіє навчальним матеріалом, показав незадовільне знання понятійного апарату.
1	Студент дав неправильну відповідь на питання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповів.

Самостійна робота студента

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача. Мета самостійної роботи – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей. У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

Організація самостійної роботи студентів спрямована на навчання студентів щодо творчої і самостійної праці, планування особистої стратегії навчання, раціональної організації свого часу.

Критерії оцінювання індивідуального завдання студентів

Бали	Критерії оцінювання
21–25	Виконана індивідуальне завдання має самостійний, творчий характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність. Студент якісно підготував та виконав доповідь.
16–20	Обрана студентом форма роботи характеризується підвищеною складністю; робота має творчий характер.
11–15	Завдання має самостійний характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність. Студент неякісно підготував та виконав доповідь.
6–10	Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, робота містить протиріччя, відсутня достатня аргументація висновків та завершеність у них. Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований.
1–5	Робота не має самостійного характеру; в роботі є певні помилки в узагальненні отриманих результатів.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
21–25	Самостійна робота виконана у повній відповідності до вимог завдання, робочої програми дисципліни та методичних вказівок; зміст матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно вимог; студент показав глибокі теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, обґрунтувати основні рішення. Самостійно, досконало виконав розрахунки, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; Виконав роботу грамотною, літературною українською мовою. Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її у визначений термін. Доповідь і захист роботи обґрунтовані.
16–20	Самостійна робота має самостійний характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність, але студент неякісно підготував та виконав доповідь Зміст роботи відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно вимог; студент показав основні теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, але вагається при виборі основних рішень; виконав роботу українською мовою; продемонстрував добрі знання з дисципліни стосовно теми самостійної роботи, відповів на запитання викладача.
11–15	Самостійна робота виконана у відповідності до вимог завдання, зміст матеріалів відображає результати, які отримані в роботі. Студент показав добрі теоретичні знання з дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, але вагається при виборі основних рішень; допустив дві-три незначні помилки. Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; Завдання подав у визначений термін; продемонстрував добрі знання з індивідуального завдання, відповів на запитання з декількома неточностями.
6–10	Самостійна робота виконана з незначними порушеннями вимог завдання, в роботі виявлені помилки; Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, Робота подана у визначений термін; Студент неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом завдання. Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, робота містить протиріччя, відсутня достатня аргументація висновків та завершеність у них.
1–5	Самостійна робота виконана з суттєвими порушеннями вимог завдання, Неправильно прийняті рішення; робота подана до захисту з порушенням терміну встановленого кафедрою; У відповідях студента допущені грубі помилки; Не систематизована доповідь захисту в цілому.

Модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). Модульна контрольна робота містить 25 (1 модуль) / 20 (2 модуль) тестових питань (кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

Завданням модульного контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому за змістовним модулем, вміння творчо використовувати накопичені знання при написання підсумкових модульних контрольних робіт.

Критерії оцінки на екзамені:

Екзаменаційний білет містить три питання, які мають узагальнений комплексний характер. Відповідь на кожне завдання оцінюється за 100-бальною шкалою. Результат екзамену - середнє арифметичне балів, отриманих за три питання екзаменаційного білету.

Критерії оцінювання знань студентів за результатами іспиту

Бали	Критерії
90–100	Студент правильно відповідає на питання, вміє пояснити сутність, методіку, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосування понятійного апарату, класифікацій. При цьому показує високі знання не тільки навчальних посібників, а і інших джерел, проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.

75–89	Студент дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання понятійного апарату, вміння аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
60–74	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
0–59	Якщо студент дає неправильну відповідь на питання, показує незадовільне знання понятійного апарату. Нульову оцінку одержує студент, якщо він взагалі нічого не відповів.

Бали отримані студентом за два модулі та бали за екзамен підсумовуються та вираховується середнє арифметичне.

Оцінювання знань студентів за результатами поточного та модульного контролю знань, у балах

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Практичні	25 (5 практ. зан*5)	Практичні	30 (6 практ. зан*5)
Самостійна робота	25	Самостійна робота	25
Індивідуальне завдання	25	Індивідуальне завдання	25
Модульна контрольна робота	25	Модульна контрольна робота	20
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на екзамен і скласти усно.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (лабораторних) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	відмінно – відмінне виконання з незначною кількістю помилок
85-89	B	добре	дуже добре – вище від середнього рівня, але з деякими поширеними помилками
75-84	C		добре – в цілому правильне виконання, але з помилками
70-74	D	задовільно	задовільно – виконання в повному обсязі, але зі значною кількістю недоліків
60-69	E		достатньо - виконання задовільняє мінімальні критерії
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно – недостатньо: необхідно доопрацювати
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен здобувач повинен

ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка». Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- системно і регулярно працювати з навчальною і науковою літературою;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття ступеня бакалавр. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 балів за даним курсом. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (у новій редакції)».